

**27 червня - 10 липня
Короткий огляд ситуації**

ХІД БОЙОВИХ ДІЙ

- **Збройні сили України продовжують контрнаступальні дії на деяких напрямках.** Відбувається просування української армії на південь від Бахмута, місто поступово береться під [вогневий контроль](#). Також на південному напрямку, за даними офіційних спікерів, було звільнено вже понад 169 кв.км. Разом із тим, на інших ділянках фронту триває наступ російської армії, штурми українських позицій на Лиманському, Авдіївському, Мар'їнському, Куп'янському напрямках. Президент В. Зеленський заявив, що Україна буде готова долучитися до певного дипломатичного формату врегулювання лише після виходу ЗСУ на міжнародно визнані кордони. Як [зазначає](#) міністр оборони Великої Британії Б. Воллес, ЗСУ за неповний перший місяць літа визволили більше окупованих територій, ніж російська армія захопила за всю зиму. У свою чергу [президент Сербії](#) А. Вучич заявив, що у Косові станеться ескалація конфлікту, коли найближчим часом ЗСУ почнуть масований наступ на російські позиції.
- Україна стрімко [нарощує темпи](#) виробництва зброї та боєприпасів, очікується відкриття впродовж кількох місяців заводу [Rheinmetall](#), і вже ведеться будівництво заводу з вироблення БПЛА [Bayraktar](#).
- **Загальні втрати російських військ**, за даними української сторони, на 26 червня складають понад [234 тис.](#) загиблими.
- **Протягом двох тижнів під авіаударами, ракетними та артилерійським обстрілами перебували** [Миколаїв](#), [Суми](#), [Львів](#) (інтенсивні обстріли міста поставили питання про необхідність посилення ППО та облаштування бомбосховищ навіть у тилкових містах), [Херсон](#), [Запоріжжя](#), [Оріхів](#) (4 загиблих внаслідок авіаудару по школі, де відбувалася роздача гуманітарної допомоги), [Лиман](#) (9 загиблих цивільних лише під час одного удару 8 липня), [Краматорськ](#) (внаслідок одного з обстрілів [загинуло 10 осіб](#), і поранено близько 60 у кафе в центрі міста), [Костянтинівка](#), [Кривий Ріг](#), [Нікополь](#), [Інгuleць](#) (знищено школу), [Первомайський](#) (щонайменше 38 поранених у результаті одного обстрілу 4 липня), [Очаків](#), [Комишувача](#) (знищено школу), інші населені пункти, а також прикордонні населені пункти Чернігівської, Харківської, Сумської областей.
- У Сумській області очікується [евакуація](#) з 5-кілометрової зони вздовж кордону через посилення обстрілів. Це вимушений та превентивний крок української влади, який спрямований на посилення людської безпеки. Водночас це означає появу нової хвилі ВПО в деокупованих регіонах та зростання навантаження на центральний та місцевий бюджет.
- **Російська армія продовжує наносити ракетні та дроніві удари по українських населених пунктах.** Уночі 28 червня протиповітряна оборона [збила](#) 6 російських ударних дронів. У ніч проти 30 червня російська сторона атакувала Україну 13-ма ударними дронами, з яких 10 було [збито](#) (також застосовувалися 4 балістичні ракети С-300, які не були збиті). У ніч проти 2 липня було [знищено](#) всі три крилаті ракети "Калібр" та 8 дронів-камікадзе. Вночі 3 липня було [збито](#)

13 іранських дронів-камікадзе з 17 запущених. У ніч проти 6 липня було запущено 10 крилатих ракет (з них 7 [збито](#)). Уночі проти 7 липня було [знищено](#) 12 дронів-камікадзе з 18-ти, а наступної ночі – 5 дронів (проте деякі з запущених дронів українська ППО [не змогла](#) перехопити).

ПОЛІТИЧНИЙ ВИМІР

- **Українська [доктрина](#) Зеленського – стратегічне позиціонування та заявка на 2-й термін.** В. Зеленський запропонував розробити нову доктрину України та провести її загальнонаціональне обговорення. Він також назвав п'ять основних орієнтирів для української доктрини: філософія перемоги України, глобальність української безпеки, політика героїв, політика справедливості та трансформації за 10 років. Відчуваючи великий суспільний запит на оновлення країни після завершення війни, Офіс Президента хоче взяти ініціативу в свої руки та забезпечити патронат Президента над дебатами навколо майбутнього, скоригувати сам його образ – як не лише лідера воєнного часу, а й лідера в майбутньому розвитку України. Це заявка Президента В. Зеленського на 2-й термін, якщо політик висуває Доктрину розвитку, значить він прагне боротись за її втілення у майбутньому. До того ж, це і кастинг членів команди, які мають проектні пропозиції на середньострокову перспективу та на період пост-воєнної відбудови.
- **Опитування, яке проводилося в Польщі серед українських пошукачів прихистку, [засвідчило](#), що близько 88% з них планують повернутися до України.** Для 93% опитуваних умовою для цього має бути безпека в Україні, 90% готові повернутися за умови відсутності проблем із базовими послугами, для 79% повернення залежить від завершення війни, а для 52% важливим чинником стане підтримка в процесі повернення та реінтеграції.
- мзс росії [звинуватило](#) Київ у “систематичному завданні шкоди” Запорізькій АЕС і попередило про можливі наслідки катастрофи на ній. В інтерв'ю [ABC](#) В. Зеленський заявив, що Україна готова до можливої катастрофи на ЗАЕС. В. Зеленський сказав про росіян таке: “Якщо вони збираються втратити більше ініціативи, ніж вони втратили на даний момент, вони зроблять деякі додаткові кроки, щоб змусити весь світ боятися глобальної ядерної катастрофи і припинити всі військові дії на полі бою”. Зокрема, рф [використовує](#) ескалацію навколо Запорізької АЕС як інструмент примусу до переговорів та “замороження” війни. Вказані кроки відповідають російській стратегії “війна на виснаження”, політичне завдання рф – виграти час. Викриття намірів рф з боку української влади – це гра на випередження та прагнення привернути увагу міжнародної спільноти до того факту, що в разі невдач на фронті, влада рф готова до створення рукотворного Чорнобиля на українських АЕС.
- У мзс рф [заявили](#), що немає підстав для подальшого продовження “Чорноморської зернової ініціативи”, термін дії якої спливає 17 липня. За їх словами, “зернова угода” нібито перетворилася на суто комерційний вивіз українського продовольства у “ситі” країни. Таким чином, де-факто рф розуміє, що ультиматум, який вона висувала, близький до провалу – перепідключення російського банку до системи SWIFT, імпорт запчастин для сільгосптехніки в росію, прокачування аміаку аміакопроводом Тольятті – Одеса. Теоретично, Україна може

вивозити зерно з портів Великої Одеси без домовленостей із Росією, сподіваючись, що та не піде на такий варварський крок, як атака на кораблі з гуманітарними вантажами. З іншого боку, підбив Каховської ГЕС та мінування ЗАЕС залишає мало надій на розсудливість агресора. На думку українських експертів, турецькі кораблі військово-морських сил [супроводжуватимуть](#) судна “зерновим коридором”, якщо Росія вийде з угоди. Проте повноцінно “коридор” не працюватиме ні в липні, ні в серпні, тому що це буде час для перемовин. Турецька сторона, в особі президента Реджепа Таїпа Ердогана, висловила [підтримку](#) продовженню дії “зернової ініціативи” на три місяці.

ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР

- За офіційною [інформацією ювенальних прокурорів](#) 494 дитини загинуло та понад 1051 отримали поранення різного ступеню тяжкості, 19474 дітей — у списках депортованих. Цього [тижня](#) Україна повернула з російського полону 45 військових та 2 цивільних, з початку війни з російського полону було [повернуто](#) 2576 наших співвітчизників.
- Атака росії на Львів від 6 липня (внаслідок якої загинули 10 людей, а 48 осіб отримали поранення), як [стверджує](#) ЮНЕСКО, порушила Конвенцію про всесвітню спадщину та Гаазьку конвенцію 1954 року про охорону культурних цінностей під час збройного конфлікту.
- Руйнування Каховської ГЕС Україні [завдало](#) щонайменше 2 млрд доларів прямих збитків, а саме Каховське водосховище [перетворюється](#) на річку.
- Загалом, збитки [житлового фонду](#) України від війни перевищили \$54 мільярди, постраждало 8,6% загальної площі житлового фонду України.
- За даними [соціологічного опитування](#), проведеного Київським міжнародним інститутом соціології, абсолютна більшість українців (78%) мають близьких родичів або друзів, які отримали поранення або загинули через російське вторгнення. Опитування про підтримку вступу до НАТО та ЄС [демонструє](#) рекордно високий рівень підтримки серед українського населення щодо вступу до НАТО та ЄС. Так, 92% українців хочуть, щоб Україна стала членом Євросоюзу, 89% — підтримують вступ країни в НАТО.
- Найманці ПВК “Вагнера” [припинять](#) воювати в Україні, таке рішення було прийнято після того, як лідер найманців евген пригожин відмовився підписати контракти про передачу ПВК “Вагнера” у підпорядкування міністерству оборони Росії. Хоч ПВК “Вагнер” сьогодні не воює на українській території, росія [ввела](#) “десантно-штурмові бригади та професіоналів”, а також нові підрозділи, а ПВК “Вагнер” почав передавати важке озброєння регулярній армії.
- У Маріуполі окупанти перевіряють [підлітків](#) на приналежність до проукраїнських рухів, було посилено фільтраційні заходи. Голова Мелітополя Іван Федоров [розповів](#), що на території колишнього дитячого санаторію Мелітополя росіяни встановили крематорій, де спалюють своїх “двохсотих”. До того ж, росіяни почали [мінувати](#) критичну інфраструктуру окупованої частини Запорізької області, нещодавно вони [розмістили](#) власну техніку та особовий склад у церкві, дитячому садочку та притулку для неповнолітніх.

- За [словами](#) гендиректора МАГАТЕ, під час останніх інспекцій на Запорізькій АЕС не було виявлено мінувальної діяльності. Попередньо росіяни [не допускали](#) міжнародних спостерігачів на деякі ділянки станції.
- Григорій Карасін, голова Комітету Ради Федерації з міжнародних справ, заявив, що Росія вивезла на свою територію близько [700 000](#) дітей з України за останні роки. За [даними](#) Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, достеменно відомо про 19 393 дітей, які були незаконно вивезені в Росію. Окремо варто зазначити, що за результатами [розслідування](#), 1148 дітей потрапили під “попередню опіку” в Росії, хоча офіційно було заявлено лише про 380 дітей.
- У населеному пункті Горностаївка Херсонської області окупанти [забирають житло](#) у мешканців селища, які виїхали на підконтрольну територію України або загинули внаслідок бойових дій. Таке житло маркується табличками “власність російської федерації”. Окрім того, окупанти планують забирати житло мешканців Енергодару, щоб заохотити росіян працювати на ЗАЕС. Так, 6 липня на території окупованої Запорізької атомної електростанції проведено [нараду](#) за участі с. кірієнка (перший заступник керівника адміністрації президента російської федерації) та колаборанта евгена балицького щодо додаткового стимулювання потенційних працівників з росії. За підсумками цієї наради, планується розселити до 4 500 росіян у помешканні, вилученому в українців, які покинули територію Енергодару.

РОСІЙСЬКІ НАРАТИВИ, ПРОПАГАНДИСТСЬКИЙ ВИМІР

- **Брак єдності Заходу стосовно підтримки України. “Фіаско” заходу.** В офіційних виданнях збільшується кількість [публікацій](#) про “неспроможність” Заходу ухвалити рішення про членство України в НАТО. При чому не фіксується парадокс, що т. зв “сво” почалося через начебто потенційне членство України в Північноатлантичному альянсі. рф називається країною, яка не просто не може програти, “а не знає, що таке поразка”.
- **Захід виснажується у протистоянні з рф.** В офіційних російських виданнях поширюються наративи щодо виснаження США у підтримці України, наприклад, допомога США була орієнтована на бліцкриг, але США не готові до довготривалої підтримки України у наданні зброї – [“демлітаризуючи](#) Україну, ми паралельно зуміли ґрунтовно віддемлітаризувати й США”, “здійснюючи цілі сво в Україні рф підриває могутність США”. Масово розповсюджуються [меседжі](#), що адміністрація президента США Джо Байдена все менше готова приділяти увагу Україні, попри дипломатичні зусилля та міжнародні візити Володимира Зеленського. Офіційний представник російського дипвідомства Марія [Захарова](#) заявила, що твердження про те, що ексчиновники США нібито провели у квітні секретні переговори з главою мзс рф сергієм лавровим щодо України, є фейком. Також йдеться про традиційне погіршення економіки ЄС через [запровадження](#) санкцій проти рф, коли через намагання погіршити становище рф “західним країнам не шкода власних громадян”. Згадується про втому ЄС від України та дуже кошовну ціну [підтримки](#), зважаючи на інфляцію та внутрішні проблеми країн. Засуджується [надання](#) США Україні касетних снарядів, але це не [змінить](#) ситуацію на фронті для рф.

- **“Наша справа справедлива”. “Цілі сво незмінні”.** Поширюються чергові нарративи про виправдання сво, яку розпочав путін, що “було єдиним можливим у цій ситуації рішенням для порятунку Росії, збереження та зміцнення її суверенітету, поставленого під питання агресивною стратегією глобалістів та керівництва НАТО”. Мовиться, що саме путін “веде до Перемоги”, а т.зв. сво триватиме, поки його цілі не будуть досягнуті, що [передбачає](#) “повний контроль над політичним простором України”. Мова йде про “денацифікацію та демілітаризацію України, зокрема “після перемоги рф” ([Слуцький](#)).
- **Про перемовини. “Якщо хочете війну, ви її отримаєте”.** Песков [вказує](#), що цілі “сво” можуть бути досягнуто різними шляхами, наразі він не бачить перспектив для перемовин. Водночас популяризуються нарративи, які націлені на суспільство, висловлювання західних політиків, що “мир в Україні” може бути досягнуто тільки на умовах рф (депутат Європейського парламенту [Ерве Жювен](#)). Костянтин Гаврилов, глава делегації рф на перемовинах у Відні з питань військової безпеки та контролю над озброєннями, наголосив, що переговори щодо врегулювання ситуації в Україні зараз неможливі, “якщо хочете війну, ви її отримаєте”. Розраховувати на переговори росії та України зараз не доводиться через залежність “Київського режиму” від команд із Заходу ([слуцький](#)).
- **“Все під контролем”, “влада сильна як ніколи”.** Підкреслюється стабільність влади, контроль за ситуацією, пропагуються [тези](#), що у ворогів, які хочуть послабити рф, “нічого не вийде”. 7 червня було поширено новину, що 29 червня путін [зустрічався](#) з пригожиним та командирами ПВК “Вагнер”, а сама “ситуація під контролем”. Опубліковано [дані](#) соціологічних досліджень ВЦВГД, згідно з якими 76% росіян вказують, що путін добре [працює](#). У цілому тональність повідомлень про хід т.зв. “сво” носить переможний характер для рф так само, як і опис соціально-економічних процесів всередині рф в офіційних пропагандистських ресурсах.
- **Інтеграція “нових територій” в рф.** Анонсується старт виборчої кампанії у Донецькій, Луганській, Запорізькій та Херсонській областях, висування кандидатів розпочнеться з 24 липня та триватиме до середини серпня, прийнято [рішення](#) “про скорочення термінів виборчої кампанії”. Здійснюється дзеркальна контрпропаганда стосовно звинувачень рф у порушенні міжнародного гуманітарного права, зокрема депортації дітей. Так, до [“комісії”](#) “парламентського розслідування злочинних дій київського режиму щодо дітей” залучено заступницю “губернатора херсонської області”.
- **“Обстріли української цивільної інфраструктури”.** Масований ракетний удар 7 липня по Львову [схвалюється](#) російською пропагандою, обстріл подається як враження військових, техніки та “іноземних найманців”. Зовсім не згадується про 10 жертв серед цивільного населення, десятки поранених та 50 будинків, що постраждали,.
- **Критика повернення командирів полку “Азов” з Туреччини.** Гостро критикується повернення командирів полку “Азов” з Туреччини в Україну. Передача Анкарою Києву командирів нацбатальйону “Азов” (заборонений в рф і визнаний терористичною організацією), які перебували на турецькій території з порушенням досягнутих домовленостей, а також заяви про прискорене прийняття України до НАТО свідчать про те, що Туреччина перетворюється з

- нейтральної країни на недружню ([бондарев](#), рада федерації). псков [заявив](#), що путін не зідзвонювався з Ердоганом після візиту Зеленського до Туреччини.
- **Ядерні погрози рф, “захід може штовхнути Україну до рукотворного Чорнобиля”.** рф заперечує причетність до підриву Каховської ГЕС та порівнює ситуацію із “[нагнітанням](#)” загроз стосовно провокацій на Запорізький АЕС в Енергодарі. рф вказує, що такі провокації може планувати Україна із подачі західних країн.
 - 3 липня заступник голови Ради безпеки рф медведев [поширював](#) меседжі, що в світі немає табу на застосування ядерної зброї, адже вона вже застосовувалася у війнах. 5 липня д. медведев зробив [гучну заяву](#), що будь-яку війну можна завершити швидко: або мирним договором, або “зробити те, що зробили США в 1945 році, коли застосували свою ядерну зброю проти японських міст із мирними жителями”. 7 липня у рф [заявили](#), що не бачать підстав для “зниження ризиків ядерної провокації” Києва та закликали західні країни “вплинути” на “терористичну” українську владу ([антонов](#)). 9 червня медведев [заявив](#), що рф може завдати удару по ядерним об’єктам у Східній Європі, якщо підтвердиться спроба атакувати Смоленську АЕС ракетами НАТО.
 - **Дискредитація України, української влади, яка “втягує захід в ескалацію з рф”.** Традиційно поширюються наративи стосовно “нацистського” характеру української влади. Так, патрушев [заявив](#), що “Київський режим, готуючи теракти та диверсії на російській території, використовує методи гітлерівських спецслужб”, а за словами [Захарової](#), “влада Києва готує українську територію для окупації Заходом”. Валентина Матвієнко [повідомила](#), що до парламентів направлена Доповідь про бойові комахи (комари, кліщі та воші), вироблені у спеціальних військових американських лабораторіях на території України.
 - **Дискредитація української армії. “Час працює проти ЗСУ”.** Поширюються традиційні російські наративи про провал контрнаступу, про те, що “[час грає проти ЗСУ](#)”, які мали показати успіхи до саміту у Вільнюсі. Контрнаступ [характеризується](#) як “глухий кут” для України, “[повний провал](#)” та ін. Йдеться, що українців як гарматне м’ясо кидають на кулемети, щоб продемонструвати успіхи перед [самітом](#) у Вільнюсі. ЗСУ звинувачуються в поганому [поводженні](#) з військовополоненими, що розслідується слідчим комітетом рф.
 - **“Про перемоги та успіхи російської армії, втрати ЗСУ”.** Постійно поширюється [інформація](#) міноборони рф про “[безуспішні](#)” атаки ЗСУ. Російським військовим вдається [знижувати](#) наступальний потенціал українських сил, згідно із заявою міністра оборони рф сергія шойгу.